

Inzending 3 Mr. Patriz P. Lazzeri

Geachte dame en heer,

Met genoegen heb ik gelezen dat u een wedstrijd heeft bekend gemaakt voor een idee dat de arbeidsproductiviteit verhoogt. In dat kader zou ik als ambtenaar (maar wel op eigen titel) graag met u even van gedachten wisselen.

Ikzelf heb onlangs een vergelijkbaar wedstrijd gewonnen bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) met een idee dat voornamelijk de klantvriendelijkheid van onze organisatie verhoogt maar tevens de organisatie zelf tijd en kosten bespaart. Aan dit idee wordt thans door mij uitvoering gegeven.

Toch ben ik er achter gekomen dat in het algemeen het niet zo zeer aan ideeën ontbreekt maar aan een passende structuur om die ideeën in een organisatie te onderkennen en uitvoering aan te geven. Het ontbreken van het "ideeënmanagement" (het genereren van ideeën tot en met de implementatie van goedgekeurde ideeën) is m.i. een groot gemis bij de overheid (met uitzondering van enkele organisaties zoals o.a. de belastingdienst, waar ik voor het eerst van ideeënmanagement heb vernomen).

Naar mijn overtuiging zou ideeënmanagement rijksbreed ingevoerd moeten worden en niet moeten stoppen bij een organisatie, agentschap of departement welke heeft ingezien dat er vele gratis ideeën zijn die de overheid alleen maar geld kunnen besparen. Er zijn immers ideeën die niet alleen in een bepaalde organisatie maar ten gunste van de hele overheid kunnen zijn.

Om terug te komen op de wedstrijd die u heeft bekend gemaakt:

Mijn idee zou zijn om ideeënmanagement ook in uw organisatie een plek te geven om zodoende structureel (en niet alleen door middel van een wedstrijd) ideeën te genereren en uit te kunnen voeren. Hierdoor genereert u namelijk niet alleen ideeën die alleen zien op de directe verhoging van arbeidsproductiviteit, maar creëert u een structuur die op alle gebieden ideeën ter verbetering van de organisatie bijdragen en daarmee waarschijnlijk ook indirect de arbeidsproductiviteit zal verhogen.

In de organisatie waarin ik werk, de IND, heb ik onlangs een werkgroep ideeënmanagement geïnitieerd om het aldaar reeds bekende instrument ideeënmanagement daadwerkelijk tot uitvoering te laten komen. Voor wat betreft het initiëren van een rijksbrede invoering van ideeënmanagement dat onze overheid en daarmee onze maatschappij alleen maar ten goede kan komen, ben ik nog zoekende naar de juiste ingang. Maar wellicht ben ik bij u beiden (projectleider Ambtenaar voor de toekomst en projectleider Rijksdienst voor de toekomst) reeds aan het juiste adres?

Inzending 4 Mr. Patriz P. Lazzeri

Centrale Coördinatie Ideeënmanagement (CCIM)

Mijn idee en ambitie is het om

- het instrument ideeënmanagement rijksbreed, dus in alle delen van de rijksoverheid, in te voeren (beleid voeren) waarbij
- aan de top een Centrale Coördinatie Ideeënmanagement (CCIM) waarborgt dat ideeën die goedgekeurd worden - en dus ook uitvoerbaar zijn - rijksbreed worden ingevoerd en dus niet worden beperkt tot de organisatie waar het idee werd gegenereerd.

Achtergrond:

Voor mij vast dat het in het algemeen niet zo zeer aan ideeën ontbreekt maar aan een passende structuur om die ideeën in een organisatie te onderkennen en daaraan uitvoering te geven. Het ontbreken van ideeënmanagement (hieronder te verstaan het genereren van ideeën tot en met de implementatie van goedgekeurde ideeën) is mijns inziens een groot gemis bij de overheid (met uitzondering van enkele organisaties zoals de belastingdienst). Op de inhoud van ideeënmanagement zal ik hier niet ingaan omdat er al veel over is geschreven¹ en mijn idee zelf niet over de invulling van ideeënmanagement gaat, maar over de (rijksbrede) toepassing.

Toelichting:

Waar een deel van onze overheid het instrument ideeënmanagement nog moet ontdekken, wil ik reeds een stap verder gaan, zodat het wiel niet steeds opnieuw uitgevonden hoeft te worden. Onderzoekt men het fenomeen ideeënmanagement komt men er snel achter dat dit instrument alleen voordelen biedt. Met een gerust hart mag worden gesteld dat de overheid van een goed georganiseerd en gecoördineerd ideeënmanagement alleen maar beter kan en zal worden.

Er zijn immers ideeën die niet alleen een bepaalde organisatie maar de hele overheid kunnen dienen.² Deze ideeën moeten snel rijksbreed gedeeld worden om maximale efficiëntie van overheidshandelen en effectiviteit te bereiken (en daarmee uiteindelijk de samenleving ook geld zal besparen).

Cruciaal hierbij zijn twee aspecten

- een gestructureerde samenwerking tussen alle delen van de rijksoverheid, omdat ideeën meestal decentraal worden gegenereerd en "bottom up" of direct door ambtenaren zelf zullen worden aangedragen en
- een "top down" benadering als het gaat om de implementatie van goedgekeurde ideeën. De nodige eindverantwoordelijkheid op topniveau zal de implementatiebereidheid op alle niveaus veilig stellen.

Mijn idee ondersteunt daarmee niet alleen een directe verhoging van arbeidsproductiviteit, maar zal het functioneren van de rijksoverheid op alle gebieden verbeteren en daarmee ook indirect een verhoging van arbeidsproductiviteit stimuleren.

¹ Zie hiervoor bijvoorbeeld: P.M. Kalden, Ideeënmanagement – de winst van innovatieve denkkraft en betrokkenheid, internet: www.brainssstorm.com/pdf/12.pdf

² Bijv. het winnende idee van de IND-Dragon's Den wedstrijd op dé IND-dag 2008 op 11 november 2008, Circustheater, Scheveningen

Financiën:

Het idee leunt zwaar op de daadkracht en invloed van personen en in mindere mate op materiële ondersteuning. De implementatie van dit idee kan derhalve als niet budgetzwaar worden gezien. In eerste instantie zullen alleen kosten voor de tijdsinzet van betrokken personen ontstaan. De personele inzet zal later afhankelijk zijn van het aantal ideeën dat wordt aangedragen. Verwacht mag worden dat het opzetten van het CCIM en het daarbij behorende netwerk voor de implementatie van geëigende ideeën binnen de gehele rijksoverheid, meer oplevert dan kosten zal veroorzaken. Vanzelfsprekend zal de "kwaliteit" van de aangedragen ideeën voor de bepaling van de kosten-batenverhouding doorslaggevend zijn.

Risico's:

Het is essentieel dat het idee én de implementatie van daarvan duidelijk door topbestuurders wordt ondersteund (commitment). Wanneer de implementatie niet op het hoogste niveau gedragen wordt en "halfslachtig" plaatsvindt, zal dit onvermijdelijk afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van het belang van dit idee en uiteindelijk aan de geloofwaardigheid dat de overheid zich daadwerkelijk vernieuwend en toekomstgericht wil ontwikkelen.